

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Windvanen : Napoleontische bestuurders in de Nederlandse en Franse restauratie (1813-1820)

Lok, M.M.

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Lok, M. M. (2009). Windvanen : Napoleontische bestuurders in de Nederlandse en Franse restauratie (1813-1820) Amsterdam: Bert Bakker

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <http://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Register

- Aanzienlijken, vergadering van, *zie*
notabelenvergadering
- Absolutisme 28
- Académie Française 148
- Adel 16, 37, 38, 54, 62, 91, 94, 109, 119,
177, 218, 236, 237-244, 269, 359 n.26,
363 n.85, 364 n.93, n.95, n.98 *zie ook*
Noblesse d'Empire
- Adhesiebetuigingen 16, 19, 87, 208-228,
244, 264-265, 273, 296
- Aerts, Remieg 160, 325 n.165
- Aisne, Departement 145
- Aken, Congres van 48, 65, 284
- Alexander I, tsaar van Rusland 8, 43, 47,
52-53, 65, 209, 251, 262, 367 n.43
- Alexander, Robert 27
- Algemeen Bestuur, *zie* Algemeen
Bewind
- Algemeen Bewind 48-52, 54, 56, 72-73,
223, 226-227, 260-261, 319 n.90, 320
n.91, n.93, n.94
- Amalgaam 60-62, 131, 323 n.134, n.135,
zie ook Zuidelijke Nederlanden
- Ambassadeursconferentie 65-66, 323
n.147
- Ambtenaar 12-13, 50, 83, 147, 162, 179,
219, 229, 231, 235, 306, 333 n.113, 360
n.51
- Amnestie, wet op de 139-144, 350
n.188
- Ampt, Abraham 226-227
- Amsterdam 41-42, 56, 59, 186, 198,
222-223, 320 n.93, 360 n.43
- Angoulême, Duc d' 134-138, 149-150
- Ankersmit, Frank 290
- Antibureaucratisch discours 101-103,
298, 333 n.113
- Appelius, Jean Henri 91, 97, 105, 107,
109-110, 161, 219-220, 222, 258
- Aristocratie 32, 33, 36, 54, 58, 72, 93,
184, 218, 235
- Aristocratisch liberalisme 330 n.71
- Arithmétique hollandaise 62
- Arschot Schoonhoven, Philippus
van 105
- Artois, graaf van, *zie* Karel x
- Aubremé, d' 110
- Audiffret, Gaston d' 215-216
- Avignon 136
- Aylva, Hans Willem van 186-187
- Babylonische ballingschap 183-184
- Baczko, Bronislaw 35
- Baker, Keith Michael 30
- Ballingschap, *zie* émigrés, Franse
bannelingen
- Balzac, Honoré de 175
- Bance, Jean Claude 163
- Bannelingen, Franse 143, 162-163, 286-
287, 351 n.7 *zie ook* régicides
- Barante, Prosper de 69, 148, 278-279,
281, 329 n.57, 370 n.93
- Barbé-Marbois, François 113, 144, 282
- Barbey, Jean 96, 332 n.96
- Bataafse revolutie 21, 25, 32-37, 73,
109, 123, 156, 183, 183, 191, 240, 248,
254, 256-257, 268, 272, 288, 353 n.49,
362 n.74
- Batré 149
- Beck, Heinrich 356 n.105
- Bedaardheid 23, 59, 104, 156, 183, 225,
257, 259, 262, 275, 291, 322 n.132, 331
n.81, 353 n.53, 354 n.71
- Bélangier 120

- België (benaming) 22, *zie ook* Zuidelijke Nederlanden
- Beloningsmechanismen 237-246
- Bentinck van Buckhorst, Berend 109, 190
- Bentinck van Rhoon, Willem 29
- Bérenger, Alphonse-Marie 38, 145
- Bergon 181
- Berlin, Isaiah 304
- Bernadotte 47
- Berry, (moord op de Duc de) 21, 68, 108, 163, 213, 230, 285, 324 n.160
- Bertier de Sauvigny, Guillaume de 26-27, 43, 47, 68, 148
- Bertier, Ferdinand de 27
- Bestuur (begrip) 23, 312 n.41
- Beugnot, Jean-Claude 58, 125
- Beurnonville, graaf de 53
- Beyens, Nele 373 n.5
- Bigot, graaf de 212
- Bijbel 9, 129, 309 n.6
- Bilderdijk, Willem 18, 118, 196-200, 204, 248-250, 275, 300-302, 356 n.112
- Blaas, Piet 339 n.22
- Blacas d'Aulps, Pierre Louis de 34, 112
- Blanketwet 70
- Blois 46, 87
- Blok, Petrus Johannes 249
- Boersma 190
- Bonald, Louis de 181, 231, 275
- Bonapartisme 162-165, 170-176, 350 n.184, 352 n.14, *zie ook* Napoleontische legende
- Bondy, Comte de 216
- Bordeaux 47, 55, 135, 149
- Bordeaux, Duc de 69
- Borret, Antonius 106
- Bosscha, Herman 25-26
- Boulay de la Meurthe, Antoine-Claude 38
- Bourdonnaye, François de la 140-144, 231
- Bourges, Charles Doris de 180-182
- Boyer-Fonfrède, François-Bernard 137
- Brandt, Caspar 191
- Brienen, van 191
- Brinkman, N. C. 191
- Brogie, Maurice de 234-235, 288
- Brogie, Victor de 108
- Brouckère, de 162
- Brugmans, Sebaldus Justinus 154-155, 166, 196, 348 n.142
- Brumaire, Coup van 18 37, 77-79, 178
- Brune, maarschalk 136
- Brunswijk, van 315 n.26
- Brussel 22, 62, 156, 171, 233-234
- Burg, Martijn van der 75, 90, 325 n.5
- Bye, Pieter Jacob de 105, 107
- Bylandt Halt, Frederik van 107
- Calais 57
- Calvados, Departement 148
- Cambacérès, Jean-Jacques de 38, 79, 214, 255, 265
- Cambier, Jan Jacob 91
- Cambrai, Verklaring van 139-140
- Campo Formio, Vrede van 45
- Canneman, Elias 105-107, 262
- Capellen, Godert Alexander van der 62
- Carnot, Lazare 63, 147
- Casas, Emmanuel de las 78, 163
- Castlereagh, Robert Stewart 45, 118
- Cateau-Cambrésis, Verklaring van 139
- Caulaincourt, Armand de 263
- Celles, Antoine-Philippe de Vischer de 81, 130, 222
- Chabin, Michel 88, 329 n.60
- Chabrol 263, 323 n.141
- Chad, George William 25
- Chambre introuvable 64-66, 69, 134-154, 275, 282-282, 370 n.95 *zie ook* ultraroyalisten
- Chandon 193
- Changuion, Daniel François 50
- Charte, de 58-60, 75, 88, 120, 123, 139, 145-146, 150, 165, 179, 230-231, 237-238, 242, 351 n.1
- Chateaubriand, François-René de 34, 69, 101, 131-133, 166, 250, 322 n.122
- Chatenay-Lantry, graaf van 216
- Chevaliers de la Foi 27, 135, 137

- Chouans, *zie* Vendée
- Church, C.H. 327 n.31, 333 n.112
- Churchill, Winston 45
- Clancarty, Richard LePoer Trench, earl
of 75, 89
- Clarke 113
- Clément, Jean-Paul 250
- Clercq, de 107
- Clovis, koning van Frankrijk 297
- Coffijbonen 196-200, 357 n.130
- Colenbrander, Herman Theodoor 26,
312 n.32
- Collaboratie 15, 161, 165, 305, 350
n.187, *zie ook* Tweede Wereldoorlog,
NSB'ers
- Collot d'Escury, Hendrik 101, 224, 360
n.48 *zie ook* pinkeniers
- Colombier, Jean Pierre du 216-217
- Commune, Parijse 328 n.49
- Conciliante geschiedschrijving 25-26,
297, 313 n.5
- Concordaat 38, 288
- Conflictbesluit 70
- Congres van Wenen 11-12, 47-48, 62
- Coninck, Patrice de 110, 234
- Conseil d'Etat 17, 77, 79, 85-89, 92,
98-101, 108, 113, 133, 146, 148, 158,
213, 216-217, 219, 255, 282, 295,
297-298, 327 n.40, 328 n.41, 329 n.60,
335-336 n.143
- Conseil pour les affaires de
Hollande 190, 251, 256
- Conservatisme 12, 280
- Constant, Benjamin 63
- Constitutie, *zie* grondwet, Charte
- Conventie 33, 140-144
- Corbière, Joseph de 101, 113, 142, 285
- Corporatisme 28, 31, 314 n.15
- Corvetto, Louis 108, 113, 121, 151,
266
- Corvey 225
- Coste, Edmond Charles de la 106-107
- Cour de Cassation 219
- Cris séditieux, Wet op de 144-145
- Cuvier, Georges 173
- Daendels, Herman Willem 34, 35, 159,
254
- Dalberg, hertog de 53
- Dalby 149
- Dambray, Charles Henri 88, 91, 114,
125, 238, 328 n.53, 343 n.75
- Danton, Georges 35
- Dassevael, Steven 97, 200-201, 300
- Davout, Louis Nicolas 45
- Decazes, Elie 66, 69, 99, 113, 144, 154,
163, 284-285, 324 n.150, n.153, n.160
- Dedem, van 196
- Defermon, Joseph-Jacques 213
- Den Haag 22, 49, 56, 128, 189, 223-
224, 252-253, 293
- Den Helder 51, 121
- Députés, Chambre des 58, 60, 64, 101,
123, 138, 140-146, 230, 275, 279, 282-
283, 362 n.69, *zie ook* parlement
- Derde Republiek 10, 362 n.73
- Deserteurs 54, 286
- Desmoullins, Camille 175
- Desolles, markies de 113, 324 n.150
- Deventer 164
- Dictionnaire des Girouettes 15, 171-
175, 178, 180-182, 219, 239, 245,
305-307
- Directoraat 35-37, 80, 83, 176, 229
- Donker Curtius 258
- Dotrengé, Théodore 104-105
- Droz, Joseph 280
- Dubouchange 112
- Dunk, Hermann von der 10
- Dunk, Thomas von der 311 n.29
- Duvergier de Hauranne, Prosper 26
- Duyn van Maasdam, Adam François van
der 28, 36, 50-51, 71, 73, 84, 104-
105, 114-115, 155, 190, 243, 268, 276,
279, 293
- Dyle, departement 227
- Eckmühl, prins van 202
- Eed 16, 19, 175, 210-211, 223-224,
229-237, 248, 265, 296-297, 361 n.57,
n.63, n.66
- Eedaflegging, *zie* eed

- Eer 235-237, 263-266, 302, 357 n.123
 Eerens 110
 Eerste Kamer 62, 241, *zie ook* Staten-
 Generaal
 Eeuwfeest 1913 26, 373 n.3
 Egyptische slavernij 129, 309 n.6
 Ellis, Geoffrey 79, 83, 326 n.15
 Elout, Cornelis 40, 103, 105, 109, 192,
 257-258, 268-273, 333 n.123
 Emigrés 21, 33-34, 39, 55, 63, 115, 218,
 245, 273, 290
 Ende, Adriaan van den 347 n.142
 Engeland, *zie* Groot-Brittannië
 Engelse oorlog, Vierde 29, 30
 Engelse Restauratie 309 n.5
 Enghien, Duc d' 132
 Europese Unie 78
 Exposé de la situation du Royaume 125-
 127, 131
- Faber van Riemsdijk 224
 Fagel, Hendrik 55, 190
 Fagel, Jacob 97, 190
 Fagel, Robert 321 n.112
 Falck, Anton Reinhard 42, 50, 60-61,
 70, 73, 92, 97, 107, 157, 162, 202,
 256-257, 262
 Fallée, Bernard 201-202
 Fanatisme 274-277, 280, 288, 291
 Fannius Scholten, Cornelius
 Anthony 50, 360 n.43
 Favre, Louis 250
 Fédérés 136
 Feltre, Duc de 145
 Feltz 107
 Fennekol 186
 Fiévée, Joseph 103, 177-180, 194, 197,
 204, 301, 352 n.34, 353 n.36
 Fijnje, Wybo 34, 254
 Filips II, koning van Spanje 90
 Finistère, Departement 148
 Fontainebleau 46, 278, 291
 Foucault, Michel 16, 303
 Fouché, Joseph 15, 17, 35, 65, 76, 79,
 112, 138, 140, 173-174, 250, 306
 François I, koning van Frankrijk 216
- François, L. 338 n.162
 Frederiks, Karel Johannes 306, 374 n.13
 Frescarode 130
 Frets 224
 Fronde, la 143, 350 n.188
 Fructidor, Coup van 77
 Fruin, Robert 26
 Fulda 39, 98, 119, 225, 332 n.101
 Furet, François 10, 27, 35, 326 n.10, 334
 n.127
 Furnée, Jan-Hein 319 n.86
 Fusion, *zie* ralliement
- Galtier-Bossière, Jean 305
 Gardes d'honneur 192, 258
 Generatie van 1814 251-252, 257
 Gennep, Arnold van 16
 Gent 63, 135, 234, 288
 Gerards, Balthasar 227
 Gerretson, Frederik Carel 249
 Gersmann, Gudrun 27
 Gestar, Henri de 215
 Gevers van Endegeest 196
 Geyl, Pieter 15, 160, 299
 Girouette (begrip) 170-182
 Gobbelschroy 107
 Godechot, Jacques 79, 326 n.19
 Godsdienstoorlogen 143, 175, 203,
 301, 350 n.188 *zie ook* Hendrik IV,
 Politiques
 Goeree-Overflakkee 244
 Gogel, Isaac 40, 91, 158, 186, 196, 220,
 222-223, 260, 321 n.97
 Goldberg, Johannes 105, 109
 Goltz, von der 323 n.147
 Göttingen, Universiteit van 336 n.151
 Goualt, de 209
 Goubau d'Hovorst, Melchior 109
 Gouden Eeuw 41, 126, 299, 325 n.165,
 339 n.22
 Gouvernement du Midi 134-138, 281, 299
 Gouvernement Provisoire 52-55, 72,
 87, 112, 214
 Gouvernement Revolutionnaire 33
 Gouvernentalité 16, 303 *zie ook*
 staatsmentaliteit

- Gouvion Saint-Cyr, Laurent de 112-113
- Goyard, Claude 345 n.115
- Grande Société 49, 319 n.86
- Groene beul, *zie* De Herkkaauwer
- Groen van Prinsterer, Guillaume 294
- Grondwet 21, 31-32, 37, 43, 53, 57-60, 76, 78, 81, 86, 89-90, 94-95, 98, 156, 179, 217, 229-230, 232-237, 244, 266-273, 289, 293, 312 n.32, 322 n.131, 329 n.65 *zie ook* de Charte
- Grondwetwijziging 1848 25, 248, 293, *zie ook* Thorbecke
- Groot-Brittannië 38-39, 45-48, 51, 55, 61, 132, 184, 225, 238, 297, 317 n.58, 321 n.114
- Groot, Hugo de 191
- Grote Coalitie 45-48, 297
- Guizot, François 69, 108, 112, 250, 281, 290
- Haan, Ido de 9-10, 76
- Habermas, Jurgen 29
- Hambroick van Weleveld, Willem van 104
- Hamburg 13, 45, 159
- Hampton Court 318 n.58
- Hartwell 55
- Heilige Alliantie 47
- Heilige Schrift, *zie* Bijbel
- Hendrik III, koning van Frankrijk 241
- Hendrik IV, koning van Frankrijk 35, 120, 124, 142, 166, 175, 214, 216, 294, 338 n.9
- Henegouwen 164
- Herdenkingsmonument 1813 20, 56, 293, 373 n.1
- Herkkaauwer, de 183-187
- Hirschfeld, Hans Max 306
- Hofman 332 n.101
- Hogendorp, Carel Sirardus Willem van 159-160, 299, 349 n.162
- Hogendorp, Dirk van 45-46, 159-160, 202-203, 358 n.140
- Hogendorp, Gijsbert Karel van 44-46, 48-52, 54-58, 60-61, 67, 70, 72-73, 91, 93-95, 102-104, 114, 154, 159, 190, 212, 222-224, 239, 243, 247, 251, 258-262, 267-273, 293-295, 297-298, 320 n.95, 366 n.26, 373 n.1
- Hogendorp, Johan François van 160
- Holvoet, Benedictus 105
- Honderd Dagen, de *passim*
- Honnêtes gens 180-182, 262-266, 302, *zie ook* eer
- Hoogstraten, Pieter van 187-190, 205, 300
- Hoop, Joan Cornelis van der 186-187, 190, 223
- Horst, Derk van der 249
- Hortense de Beauharnais, koningin van Holland 41
- Hottentotten 120-122
- Houssaye, Henri 151, 344 n.91
- Hoynck van Papendrecht, Anthony 155, 226-227
- Hugo, Victor 175
- Huizinga, Johan 299, 318 n.64
- Humalda 190
- Imagologie 340 n.40
- Infanterie des Cinq Sabres, l' 253
- Israel, het nieuwe 128-129, 309 n.6
- Jacquinet, Claude 259
- Jansenisme 252
- Janssens, Jan-Willem 110, 242
- Janus bifrons (Januskop) 176, 238, 303
- Jaucourt, markies de 53
- Jicht (Podagra) 51, 55-56, 72, 256, 259, 272, 298
- Jongh, Thomas de 201
- Joor, Johan 318 n.66, 325 n.7, 340 n.34, 354 n.71
- Jordan 108
- Josephine de Beauharnais, keizerin 41, 255
- Jourdan, Annie 210, 329 n.65, 339 n.31
- Journal des Arts, des Sciences et de la littérature, le 351 n.9
- Judas, Hollandse 194-195, 204
- Judt, Tony 165

- Juiste Midden, *zie* Juste Milieu
- Julimonarchie 52, 69, 276, 281, 285, 324
n.157, 352 n.22
- Juste Milieu 155-156, 228, 268-269,
276-277, 291
- Kabinetssecretarie 98-99, 332 n.101
- Kameleon, politieke 18, 170, 191, 194-
195, 204, 265, 328 n.105
- Kampen, Nicolaas Godfried 198
- Kanaänieten 129, 309 n.6
- Karel II, koning van Engeland 309 n.5
- Karel V, Rooms keizer 90-91, 124, 223,
331 n.80
- Karel X, koning van Frankrijk 27, 34,
53-54, 69, 96, 119, 125, 153, 217, 220,
222, 230, 265, 328 n.49, 361 n.61
- Katholieke kerk 37, 54, 62, 132, 229,
231, 234-235, 288, 362 n.81
- Keizerlijk Gerechtshof te Den Haag 7,
257-258, 261
- Kelfken, Arnold 42, 46, 318 n.67, 320
n.95
- Kemper, Johan Melchior 50, 56, 154-
155, 166, 360 n.43
- Kernoffer de Kergos 148
- Keerbergh van Kessel, Carolus van 105,
107
- Kieswetter, James 250, 367 n.45
- Kinker, Johannes 30, 36, 183-191, 300,
353 n.53
- Kinsbergen, van 364 n.93
- Kissinger, Henry 310 n.14
- Kluit, Elisabeth 249, 257, 261, 366 n.26
- Kluit, Provo 261
- Kneuterdijk 50, 52-53, 269, 373 n.1
- Koloniën 22, 61
- Konijnenburg, Johan 25-26, 187
- Koninkrijk van Occitanië, *zie* Royaume
du Midi
- Koolhaas-Grosfeld, Eveline 358 n.142,
n.143
- Kossmann, Ernst Heinrich 10
- Kotzebue, A. von 353 n.47, 357 n.127
- Kozakken 7, 261, 320 n.95
- Krimoorlog 48
- Kroen, Sheryl 14, 27, 139, 152-154, 232
- Laibach, Congres van 48
- Lainé, Louis 152
- Lammens, Jacques 105
- Lampsins 271
- Lamsweerde, Gerardus van 105, 107
- Langen, Van 254
- Lauriston 113
- Laven, David en Lucy Riall 13, 76, 101,
326 n.18
- Layet, Jean Baptiste 163
- Lebrun, Charles-François, hertog van
Plaisance 7, 41, 49, 79, 82, 91, 99,
222, 256
- Ledrut, Auguste-Louis 177
- Legende, Napoleontische 18, 127-133,
300, 339 n.31, 341 n.57
- Legende, Spaanse 341 n.51
- Légion d'honneur 242-243
- Legitimisme 26, 55, 138, 219, 291
- Leicester 330 n.78, *zie ook* Nederlandse
Opstand
- Leiden, Universiteit van 155, 253, 336
n.151
- Leipzig, Slag bij 42, 46, 49, 259
- Lentz, Thierry 79, 337 n.160
- Letterkundig Magazijn van wetenschap,
kunst en smaak 190-191
- Leuven 227, 336 n.151
- Liberalisme 12, 25-26, 59, 101, 103,
138, 169-170, 284-285, 287, 293, 310
n.16, 371 n.122
- Limburg Stirum, Leopold graaf van 49,
50, 155, 224, 259-260, 293, 373 n.1
- Limpens, Gaspard de 104
- Lobau, generaal 163
- Locré 87
- Lodewijk XIV, koning van Frankrijk 28,
35, 45, 63-64, 129, 214
- Lodewijk XV, koning van Frankrijk 125,
315 n.6, 373 n.4
- Lodewijk XVI, koning van Frankrijk 8,
28, 31, 33-34, 103, 125, 140-144, 152,
189, 229, 253, 309 n.4, n.5, 315 n.26,
328 n.41

- Lodewijk xvii, koning van Frankrijk 57
- Lodewijk xviii, koning van Frankrijk *passim*
- Lodewijk Napoleon, koning van Holland 40-42, 44, 56, 90, 92-93, 97, 105-107, 109-111, 158-159, 184, 196-198, 203, 226, 242, 256, 295, 234 n.126, 340 n.31, n.32, 354 n.60, 364 n.93, 365 n.102
- Londen 55, 61, 225, 306
- Lords, House of 238, 241
- Louis, Joseph 112, 151, 266
- Louise, prinses 369 n.71
- Louvel, Louis Pierre 68
- Luik 61, 164
- Luxemburg 61-62, 111
- Luzac, Lodewijk Casper 197
- Lynden, van 190
- Lynden, Stans van 315 n.26
- Lynden van Blitterswijk, van 271
- Lynden van Lunenburg, van 192
- Lyon 217, 277, 283, 371 n.105
- Maanen, Cornelis Felix 7-8, 14, 16-19, 42, 49, 61, 72, 91, 103, 109-111, 161, 163-164, 192-193, 234-235, 243, 247-292, 302-306, 330 n.78, 365 n.5, 366 n.26, 368 n.62
- Maarsen, N.J. 314 n.13
- Maas, August 201-202, 358 n.135
- Maaskamp, Evert 203
- MacLeod, Norman 225
- Malaret, Joseph de 135
- Malieveld, Den Haag 7, 261
- Mammelukken 135
- Manilius 161, 299
- Mansel, Philip 34
- Mantelmakers 195, 226, 234, 302
- Marie-Antoinette, koningin van Frankrijk 34, 152, 315 n.26
- Marie-Louise, keizerin 46, 47, 210, 213
- Marin de la Motte 213
- Marivault 130
- Marmont, maarschalk 305
- Marokkaan 199
- Marseille 135-136
- Martignac 338 n.161
- Masséna 121
- Maupeou, René Nicolas de 29
- Maurits, stadhouder 191, 301
- Membrède, André Charles 105
- Menseneter 128, 132
- Metternich, Klemens von 39
- Mey van Streefkerk, de 162
- Micoud, baron de 217
- Ministeriële verantwoordelijkheid 8, 12, 322 n.129
- Mirabeau, Honoré-Gabriel 34
- Missie, katholieke 14, 152-154
- Moderatie, politieke 274-277, 291, 299, 301, 370 n.94
- Molé, Louis Mathieu 113, 214, 281
- Molière, *zie* Tartuffe
- Molitor, Gabriel-Jean-Joseph 7
- Mollerus, Johan Hendrik 49, 106-110, 114, 192-193, 199, 243, 257
- Moniteur, Le 141, 147, 211, 215, 264
- Monsieur, *zie* Karel x
- Montesquieu 91, *zie ook* aristocratisch liberalisme
- Montesquiou, François Xavier abt de 53, 112-114, 121, 265, 282, 324 n.152
- Moolenijzer 194
- Moraliteit 126, 132-133, 179, 280 *zie ook* zedelijkheid
- Moreau de la Rochette 217
- Moskou 45
- Mulder, H.J.A. 328 n.40
- Naber, Johanna 26, 313 n.6
- Nagell, Anne Willem van 55, 190
- Nagy, Laurent 27, 314 n.13
- Nain jaune, le 18, 170-176, 179, 204
- Nain jaune réfugié, le 171, 288
- Nain rose, le 176-177
- Nain vert, le 176-177
- Napoleon Bonaparte *passim*
- Napoleon ii 46, 145
- Napoleon iii 285
- Napoleontische adel, *zie* Noblesse d'Empire

- Napoleontische legende, *zie* legende
 Nassau 317 n.58
 Nationale Vergadering (Nederland) 32, 34, 43, 60, 105, 253, 362 n.74
 Naturalisatie 120-122, 221-222
 Nebukadnessar 128, 309 n.6
 Nederlandse Leeuw, Orde van de 243-244
 Nederlandse Opstand 75, 124, 198, 228, 341 n.51, 350 n.188, 352 n.24, 360 n.35, *zie ook* Willem van Oranje, Filips 11, Spaanse legende
 Nero, keizer 128, 130-132, 222, 341 n.48
 Nesselrode, Karl 262
 Nettement, Alfred 26
 Neutraliteit, systema van 49, 51, 222-225, 259-262, 360 n.43
 Ney, Michel 63, 140-141, 305
 Nîmes 342 n.70
 Noblesse d'Empire 119, 238, 363 n.85, 364 n.98, *zie ook* adel
 Noord-Holland, invasie in (1799) 160, 286
 Notabelenvergadering 59, 62, 233, 272, 297, 322 n.132
 Notre Dame 38, 132, 322 n.122
 NSB'ers 160, 306, 311 n.22, 350 n.186, *zie ook* Tweede Wereldoorlog, Pieter Geyl

 Ockerse, Willem Antony 34
 Odessa 65-66
 Oldenbarnevelt, Johan van 271
 Ontwerp voor de gewapende insurrectie, *zie* Kelfken
 Oostenrijk 38, 45-48, 61, 221-222
 Orangisten 36, 39, 73, 182, 186-200, 225, 254, 300
 Oranje boven!, proclamatie 49, 122, 223, 259, 309 n.3, 339 n.18
 Oranjerestauratie, Eerste (1787) 21, 31, 36, 119, 128, 186, 253
 Oubli, *zie* vergeten
 Oudinot, Nicolas-Charles 115, 243
 Ouwkerk de Vries, J. van 325 n.165
 Overgangsjustitie 286, 345 n.102
 Overgangspolitiek 9-11, 21, 57, 68, 72, 100, 261, 298
 Pairs, Chambre des 58, 60, 125, 140, 145, 230, 237-239, 241, 277, 279, 282, 285, 362 n.69, 363 n.87, n.90, 370 n.95
 Palm, Johannes Henricus van der 25-26, 182, 194
 Parijs 8, 38, 46, 52, 57, 61, 120, 134, 209-212, 255-256, 257, 263, 265, 282, 285, 294
 Parijs, Vrede van 22, 47, 64, 220-222
 Parlement 12, 18, 78, 80-81, 279, 327 n.26
 Parlementen, Franse provinciale 29, 252, 278, 292
 Pasquier, Etienne-Denis 8-9, 14, 16-19, 63, 65, 89, 91, 112-113, 126-127, 136-138, 142-146, 150-151, 153-154, 169, 238, 242, 247-292, 299, 302-306, 323 n.140, 329 n.60
 Passies 274-277, 291, 354 n.71, 369 n.80, n.81
 Patriotten 30-31, 36, 122, 128, 182, 188, 252-253, 257
 Paulus, Pieter 32
 Paus, de 38, 54, 132
 Persvrijheid 70, 169-170, 210, 283-284, 351 n.1, n.7
 Pétain, maarschalk 305, *zie ook* Tweede Wereldoorlog, collaboratie
 Philipse, Anthony 287
 Piboubès, Jean-Yves 209
 Piedmont 13-14
 Piepers, Marinus 105, 109
 Piet 145
 Pinkeniers 224-225
 Pitt, William 45
 Plein 1813, *zie* herdenkingsmonument 1813
 Podagra (pootje), *zie* jicht
 Polignac, Jules de 231, 338 n.161
 Politicos, *zie* politiques
 Politiestaat, liberale 290

- Politiques 175, 301, 353 n.24, *zie ook*
   Hendrik IV
 Pollmann, Judith 341 n.51, 360 n.35
 Pont Neuf 120, 294, 322 n.122
 Portalis 338 n.161
 Pozzo di Borgo, Ch.A. 323 n.147
 Proisy d'Eppe, César de 174
 Provoosthoven, Wet op de 145-146,
   284
 Pruisen 21, 31, 38, 45-48, 61-62, 65,
   138, 281
 Publieke opinie 30, 140, 169-170, 182-
   183, 315 n.25, 351 n.6

 Quadruple Alliantie 47, 323 n.147, *zie*
   ook ambassadeursconferentie
 Quatre-Bras, Slag bij 21, 63, 243
 Queysen, Willem 105, 107

 Raad van Adel, Hoge 94, 240, 242, 364
   n.93
 Raad van State 17, 89-95, 98-101, 104-
   108, 111, 113, 239, 243, 295, 298, 327
   n.40, 329 n.62, 330 n.78, 324 n.128
 Raadpensionaris, *zie* Schimmelpenninck
 Radicalisme 12, 30-36, 72, 79, 105, 114,
   141, 158-159, 179, 186, 191, 254, 304,
   316 n.35, 327 n.31, 333 n.113, 334
   n.133
 Raepsaet, Jan 267
 Ralliement 39, 76-78, 83, 111, 113, 240,
   258, 295, 363 n.87
 Rambouillet, Decreet van 82, 192
 Ramel 136-137
 Ranke, Leopold von 44
 Ray, van 193
 Réal, Pierre-François 38, 214
 Rechtsstaat, autoritaire 289-290
 Reddy, W.M. 360 n.51, 363 n.84
 Régicides 139-144, 146, 163, *zie ook*
   bannelingen
 Regnault, Jean-Baptiste 278
 Reims 69, 229, 361 n.61, 373 n.4
 Rengers 107
 Repelaer, J. 192
 Repelaer, staatscommissie 70

 Repelaer van Driel, Ocker 109, 111,
   190, 224, 254, 258
 Republiek der Verenigde Provinciën 29,
   31, 35, 92, 97, 104, 107, 198, 240, 253,
   267-273, 293-294
 Resnick, Daniel 134, 343 n.75, 346
   n.120
 Restauratie (algemeen) 8-9, 11-13, 18,
   23, 43, 61, 104, 309 n.4
 Revisionisme 316 n.31, n.35
 Richelieu, Armand Emmanuel de 34,
   45, 65-66, 96, 112-113, 141-142, 154,
   283-284
 Richelieu, kardinaal 65
 Ridderorden 15, 241-244, 296, 365
   n.102
 Rijnland, het 61, 83, 318 n.65
 Rites van overgang 16-17, 19, 207-246,
   295-296
 Robespierre, Maximilien de 35, 176, 253
 Roelevink, Joke 327 n.35
 Roëll, Willem Frederik 60, 70, 91, 223,
   243-244, 258-259, 262, 268-273, 289,
   332 n.104, 368 n.62
 Romijn, Peter 325 n.7, 350 n.186
 Rousseau, Jean-Jacques 252, 254
 Rowe, Michael 83, 318 n.65, 326 n.15
 Roy 112
 Royer-Collard, Pierre-Paul 108, 144,
   283, 344 n.93
 Rue Saint-Florentin 52
 Rusland 45-48, 320 n.93, *zie ook*
   Alexander I
 Russische veldtocht 39, 42, 45, 128

 Saahdi 173
 Saint-Esprit, Orde van de 241-242, *zie*
   ook ridderorden
 Saint-Louis, koning van Frankrijk 214,
   216
 Saint-Michel, Orde van 242
 Saint-Napoléon 164
 Saint-Ouen, Verklaring van 119-120,
   122, 154, 299
 Salut publique, Comité de 33
 Sarthe, departement 370 n.103

- Sas, Niek van 10, 15, 161, 323 n.135
 Sassy, Château de 251-253, 366 n.13
 Savant, Jean 79
 Scheltema, Jacobus 75, 129-131, 350 n.188
 Scheveningen 8, 18, 51, 56, 67, 89
 Schimmelpenninck, Rutger-Jan 40, 81, 90, 92, 99, 105-106, 191, 196, 225, 243, 270
 Schinne, van de 260
 Scholz, Natalie 338 n.9, 341 n.56
 Schroeder, Paul Walter 45
 Secrétairerie d'Etat 17, 95-97, 99-101, 208, 298, 332 n.96
 Senaat 52-55, 57, 60, 80-81, 86, 120-121, 174, 210-215, 217, *zie ook* Chambre des Pairs
 Serna, Pierre 15, 107, 151, 175, 333 n.116, 345 n.101, 370 n.94
 Serre, Pierre-François de 34
 Siegenbeek, Matthijs 249
 Sieyès, Emmanuel-Joseph 37, 80
 Siméon 113, 142, 154, 350 n.188
 Six van Oterleek, Cornelis Charles 94-95, 192, 223, 226
 Son, van 258
 Soult, Jean 112, 305
 SpaenlaLecq, WillemAnnevan 190, 242
 Spaen van Hardestein, van 364, n.93
 Spanje 13-14, 39, 135
 Spiegel, Laurens Pieter 29
 Spitzer, Alan 180, 251, 366 n.14
 Staatsbewind 39-40
 Staatsmentaliteit 16, 85, 289-290, 373 n.6 *zie ook* gouvernementaliteit
 Staatsraad (Frankrijk), *zie* Conseil d'Etat
 Staatsraad (Nederland), *zie* Raad van State
 Staatssecretarie (Frankrijk), *zie* Secrétairerie d'Etat
 Staatssecretarie (Nederland) 17, 95, 97-101, 298, 332 n.106
 Staël, Mme de 52
 Stassart, Goswin-Joseph-Augustin de 81, 130, 221-222
 Staten-Generaal (Frankrijk) 29
 Staten-Generaal (Nederland) 22, 28, 31, 49, 60, 67, 70, 90, 97, 101, 122-125, 222, 233-235, 270
 Staveren, Daniel van 194
 Stendhal 175
 Stralen, Hendrik van 59, 109, 255, 262
 Stuart 323 n.147
 Sûreté générale, Wet op de 144
 Swinderen, Theodorus van 367 n.40
 Synthesegedachte 348, n.156
 Tachtigjarige Oorlog, *zie* Nederlandse Opstand
 Taine, Hippolyte 76
 Talleyrand, Charles-Maurice de 15, 39, 45, 52, 54-55, 58, 65-66, 72, 89, 96, 112-114, 138, 173, 209-214, 217, 220, 222, 238, 250, 262-263, 275, 278, 281-283, 295, 297-298, 304, 343 n.75, 369 n.78
 Tartuffe 153, 267, 273, 296
 Teitel, Ruti 345 n.102
 Terreur 33, 37, 141, 178, 216, 218, 253, 316 n.35
 Terreur, Witte 134-138, 146, 153, 165, 344 n.101
 Thadden, Rudolf von 68, 103
 Thermidor 35-37, 76
 Thiennes, de 372 n.128
 Thorbecke, Johan Rudolph 25, 75, 293, 306, 368 n.58
 Times, The 343 n.76
 Tindal 155
 Tocqueville, Alexis de 20, 35, 290
 Toulouse 134-137
 Tour, la 113
 Transitie, politieke, *zie* overgangspolitiek
 Treillard, Jean-Baptiste 38
 Trichet, Claude 145
 Troppau, Congres van 48
 Truquet, admiraal 320 n.95
 Tuilerieën, paleis 63, 88, 147, 170
 Tulard, Jean 37, 139, 146-148, 151, 294, 345 n.108
 Turgot, Anne Robert 29

- Twaalfjarig Bestand 355 n.90, *zie ook*
Hugo de Groot
- Tweede Kamer 62, 122-125, 290, 372
n.135 *zie ook* Staten-Generaal *en*
parlement
- Tweede Wereldoorlog 20, 41, 160, 165,
180, 300, 305-307, 310 n.10, 311 n.22,
348 n.156, 373 n.5
- Tydeman, Hendrik Willem 117-118,
198-199, 300
- Ultraroyalisten 18, 21, 54, 64-65, 69,
73, 101-103, 113-115, 133, 134-154,
169, 176-180, 190, 195, 231, 265, 283-
285, 291, 295, 299, 304, 324 n.160,
352 n.34, 363 n.90
- Ursel, Charles Joseph d' 156
- Utrecht 189
- Utrecht, Unie van 271, 368 n.59
- Valckenaer, Johan 196-200, 356 n.112,
357 n.130
- Vaublanc, Vincent Marie de 113-115,
151-152, 282
- Vaulabelle, Achille de 26
- Velema, Wyger 355 n.93
- Vendée 38, 153, 343 n.72
- Ver Huell, Carel Hendrik 51, 121, 160,
260, 320 n.96
- Ver Huell, Christiaan Anthony 160
- Verdets 136
- Verdier 135
- Vergeten, het 117-206
- Verona, Congres van 48
- Verslag omtrent des toestand des
lands 126
- Verval, nationaal 28-29, 182, 271, 294,
315 n.22
- Vesuvius 273-274
- Viel-Castel, Louis de 26
- Villèle, Jean Baptiste de 69, 101, 113,
142, 285, 332 n.109
- Villèle, Joseph 134-138
- Vincent, baron 157, 323 n.147
- Vitrolles, Eugène-François baron de 47,
96, 331 n.95
- Volksoevereiniteit 22, 156, 184, 191
- Volksvertegenwoordiging, *zie* parle-
ment
- Voorhout, Lange 49, 56, 373 n.1
- Voorlopige regering (Frankrijk), *zie*
Gouvernement Provisoire
- Voorlopige regering (Nederland), *zie*
Algemeen Bewind
- Vosmaar 190
- Voûte, Robert 223, 321 n.97
- Voyer d'Argenson 144-145, 344 n.93
- Vreede, Pieter 34, 35, 335 n.133
- Walcheren, Engelse invasie 41, 286
- Wap, Johannes 248-249, 257
- Waresquiel, Emmanuel de 22, 27, 59,
64, 216, 238, 276, 326 n.10
- Waterloo 21, 62-63, 67, 203, 243
- Weerhanen 190-191, 194, 204, 302
- Weimarrepubliek 21
- Wellington, Arthur Wellesley Duke
of 102, 140, 163-164, 323 n.147
- Wesseling, Henk 344 n.91
- Wetgevende Vergadering 80-82, 210-
211, *zie ook* parlement
- Wexy 67, 324 n.155
- Wichers, Hendrik 107
- Wilhelmina, koningin der
Nederlanden 26
- Wilhelmina van Pruisen 55, 272, 368
n.71
- Willem van Oranje, stadhouder 124,
128, 227
- Willem IV, stadhouder 29
- Willem V, stadhouder 29-30, 32, 39,
103, 109, 128, 189, 254, 315 n.26, 317
n.58
- Willem I, koning der
Nederlanden *passim*
- Willem II, koning der Nederlanden 55,
67, 157
- Willem III, koning der
Nederlanden 294
- Willemsorde, Militaire 242-244
- Windvaan (begrip) 190-195 *zie ook*
girouette

Wiselius, Samuel Iperusz. 157, 186,
201, 203, 253
Witsen Geysbeek, Pieter Gerardus 197
Woerden 50, 128
Woloch, Isser 335 n.142
Woolf, Stuart 84, 311 n.19

Ymbert, Jacques-Gilbert 101
Yvert, Benoît 324 n.152, n.153, 337
n.158

Zanten, Jeroen van 15, 75, 161, 183,
290, 349 n.173

Zedelijkheid 104, 124, 128, 156,
158, 193-194, 280, 370 n.96 *zie ook*
moraliteit
Zevenjarige Oorlog 314 n.20
Zuidelijke Nederlanden 61-63, 67,
105-106, 109, 111, 131, 156-157, 161,
164-165, 195, 220-222, 227-228, 233-
235, 276, 285, 287-288, 323 n.138, 329
n.62, 334 n.128, 340 n.32, 362 n.81,
zie ook amalgaam
Zuiveringen 146-152, 154-160, 179,
343 n.73, 345 n.108, n.115, 347 n.131,
350 n.186

